

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.185/2018/5. szám

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Székely Gábor Ügyvédi Iroda (címe, ügyintéző ügyvéd: dr. Székely Gábor) által képviselt felperes neve (címe) felperesnek - a dr. Kiss István ügyvéd (címe) által képviselt I.rendű alperes neve (címe) I. rendű, a személyesen eljáró II.rendű alperes neve (címe) II. rendű, a dr. Kővágó László ügyvéd (címe) által képviselt III.rendű alperes neve (címe) III. rendű és IV.rendű alperes neve (címe) IV. rendű alperesek ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Debreceni Törvényszék 15.P.21.651/2017/10. számú ítélete ellen a felperes 12. sorszámu fellebbezése folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a III-IV. rendű alpereseknek mint egyetemleges jogosultaknak 6350 (hatezer-háromszázötven) forint másodfokú perköltiséget.

Megállapítja, hogy 48 000 (negyvennyolcezer) forint le nem rótt fellebbezési illetéket az állam visel.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

A felperes mint adós és zálogkötelezett és a II. rendű alperes mint zálogkötelezett 2007. július 10. napján ingatlan jelzálogjoggal biztosított devizaalapú kölcsönszerződést kötöttek a III. és IV. rendű alperesekkel mint hitelezőkkel.

A közjegyzői okiratba foglalt szerződés III. pontjának második és harmadik bekezdése szerint „a szerződő felek megállapodnak abban, hogy a jelen közjegyzői okiratba foglalt kölcsönszerződés alapján az Adós terhére mindenkor fennálló kölcsön- és járuléktartozás tekintetében, annak közokirati tanúsításaként, az Adósnak a Hitelezőknél vezetett számlái és a Hitelezők vonatkozó bizonylatai alapján készített közjegyzői ténytanúsítványt fogadják el. Az Adós és zálogkötelezettek alávetik magukat annak, hogy jelen közjegyzői okirat alapján az Adós terhére fennálló kölcsön- és járuléktartozás összegét, esetleges végrehajtási eljárás kezdeményezése esetén is, a Hitelező felkérésére a fenti módon közjegyző tanúsítsa”.

A IV. rendű alperes 2016. augusztus 22. napján felmondta a kölcsönszerződést, majd 2016. szeptember 21. napján az I. rendű alperesre engedményezte a kölcsönszerződésből

eredő követelést. Az I. rendű alperes végrehajtási záradék kiállításával végrehajtási eljárást kezdeményezett a felperessel, illetőleg a II. rendű alperessel szemben.

A felperes keresete annak megállapítására irányult, hogy a kölcsönszerződés idézett kikötései tisztességtelenég címén érvénytelenek, míg a II. rendű alperessel szemben ennek tűrésére irányuló keresetet terjesztett elő.

Hivatkozása szerint a kikötések megfordítják a bizonyítási terhet a fogyasztó hátrányára, kizárólagos jogot adnak a hitelezőknek a szerződés értelmezésére és annak megállapítására, hogy a fogyasztó teljesítése szerződésszerű-e, továbbá lehetőséget teremtenek a hitelezőknek az általuk meghatározott összegszerűség mellett végrehajtási záradék útján végrehajtás kezdeményezésére. Ezért azok a fogyasztóval kötött szerződésekben tisztességtelennek minősülő feltételekről szóló 18/1999. (II.5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-a (1) bekezdésének a), b), i) és j) pontjaiba ütköznek.

Az I. rendű alperes ellenkérelmében a kereseti kérelem hiányosságaira hivatkozva elsődlegesen a per megszüntetését kérte. Másodlagosan kérte a kereset elutasítását, mert a támadott kikötések nem tisztességtelenek.

A II. rendű alperes nem terjesztett elő hatályos ellenkérelmet.

A III. és IV. rendű alperesek a kereset elutasítását kérték, csatlakozva az I. rendű alperes védekezéséhez.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az I. rendű, III-IV. rendű alpereseknek személyenként 38 100 forint perköltséget. Megállapította, hogy a le nem rótt 36 000 forint eljárási illeték az állam terhén marad.

Előrebocsájtván, hogy a per megszüntetésének nem volt helye, kifejtette határozatának indoklásában, hogy a megállapodás III. pontjának támadott kikötései nem tisztességtelenek. Ezzel összefüggésben utalt a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: 1959. évi Ptk.) 205. §-ának (1) és (2) bekezdéseire, 205/A. §-ának (1) bekezdésére, 209. §-ának (1), (2) és (5) bekezdéseire, 523. §-ának (1) bekezdésére, valamint 525. §-a (1) bekezdésének e) pontjára, a R. 1. §-a (1) bekezdésének a) és b), illetőleg i) és j) pontjaira, a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 206. §-a (1) bekezdésének a) pontjára és (2) bekezdésére, a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 2007. július 10. napján hatályban lévő 21. §-a (1) bekezdésének a)-d) pontjaira, illetőleg 21. §-ának (2) bekezdésére és 2010. június 1. napjától hatályos 23/C. §-a (1) bekezdésének a)-d) pontjaira, a 23/C. §-ának (2) bekezdésére, továbbá a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény (a továbbiakban: Ktv.) 111. §-ának (1) és (2) bekezdésére, 112. §-a (1) bekezdésének a)-d) pontjaira, valamint 112. §-ának (2) bekezdésére, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: 1952. évi Pp.) 164. §-ának (1) bekezdésére, 195. §-ának (1) és (6) bekezdéseire továbbá a 369. §-ának a) és b) pontjaira.

Arra a megállapításra jutott, hogy a felperes megalapozatlanul állította a nem vitatott tartalmú fogyasztói szerződés támadott kikötéseivel összefüggésben, hogy a felperes

hátrányára egyoldalúan és indokolatlanul, továbbá a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével állapította meg a szerződő felek szerződésből eredő jogait és kötelezettségeit, illetőleg egyoldalúan a hitelezőket jogosította föl a szerződési feltételek értelmezésére, valamint kizárólagosan a hitelezőket jogosította föl annak megállapítására, hogy az adósok szerződésszerűen teljesítettek-e, emellett a felperes hátrányára változtatta meg a bizonyítási terhet.

Az elsőfokú bíróság felsőbb bíróságok döntéseit idézve megállapította, hogy a hitelezőknek joga és a Hpt. 206. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján kötelezettsége volt a tartozásösszegezéséről teljes körű írásbeli kimutatást küldeni, amelyet - amennyiben az adós a kézbesítéstől számított hatvan napon belül írásban nem emelt kifogást - elfogadottnak kellett tekinteni. Az „elfogadottnak kell tekinteni” kitétel nem értelmezhető a jogszabályban és a perbeli szerződésben sem egyfajta „biankó tartozáselismerésként”. Erre utal a Hpt. 206. §-a (2) bekezdésének záró fordulata, amely szerint ez nem érinti a követelés érvényesíthetőségét. A fél nyilatkozatához a tartozáselismerés következményei csak akkor fűződhetnek, ha a tartozás elismerése magyarázatot nem igénylő módon kifejezetten és félreérthetetlenül történik. Ennek az elvárásnak csak az olyan tartozáselismerő nyilatkozat felel meg, amelyet már fönnálló, összegezésre meghatározott követelés tekintetében tettek meg. A per tárgyát képező szerződéses rendelkezés azonban nem tekinthető ilyen nyilatkozatnak, ezért ezen szerződéses kikötés vonatkozásában nem érvényesülnek a tartozáselismerés joghatásai, és joghatályos joglemondásnak sem tekinthető.

Az 1959. évi Ptk. 525. §-a (1) bekezdésének e) pontja, illetve a szerződés V.1.a) pontja alapján a hitelezők jogosultak voltak a szerződést felmondani, ha az adós nem szerződésszerűen teljesít. A szerződéses viszony fennállása során annak megítélése, hogy a másik szerződő fél teljesítése szerződésszerű-e, avagy sem, nem a szerződő felek közös megállapodásának kérdése. A hitelező jogosult a tartozás összegének megállapításakor saját nyilvántartásait figyelembe venni, illetve, amennyiben megítélése szerint annak feltételei fönnállnak, a szerződést felmondani. Ha a pénzügyi intézet nem találja szerződésszerűnek a teljesítést, nem zárható el attól, hogy felszólítsa az adóst a teljesítésre és a felszólítás eredménytelenségét követően felmondja a szerződést. Érdemben nem vizsgálható a végrehajtási záradék kiállítására irányuló kérelem elbírálása során, hogy a szerződésszegés valóban bekövetkezett-e, és így a közölt felmondás jogszerű-e. Ebben a vonatkozásban elegendő a végrehajtást kérő egyoldalú nyilatkozata.

Az adós vitathatja a felmondás érvényességét, jogosult az általa szerződésszerűnek tartott összegben teljesíteni. Végül soron nem a peres felek, hanem a bíróság ítéli meg a kölcsön megfizetése, avagy végrehajtás megszüntetése, illetve korlátozása iránt indított per során a felmondás érvényes voltát (ennek keretében annak megállapítását, hogy a felmondás időpontjában fönnállt-e fizetési késedelme az adósnak, avagy sem).

Az elsőfokú ítélet megállapítása szerint a hivatkozott szerződéses rendelkezés nem bír jelentőséggel a végrehajtási záradék kiállítása körében sem. A hitelező jogosult a szerződést az adós hozzájárulása nélkül is felmondani, a felmondás tényét pedig közjegyző által közokiratba foglaltatni. Amennyiben a kötelezettség feltételnek a bekövetkezésétől függ - jelen esetben azon feltételtől, hogy a hitelező a szerződést azonnali hatállyal felmondja - az is szükséges a végrehajthatóságához, hogy közokirat tanúsítsa a feltétel bekövetkezését. A közjegyzői okirat kiállítása során a közjegyző

elsősorban azt tanúsítja közhiteles jelleggel, hogy a hitelező a felmondásra irányuló jognyilatkozatát megtette. A közjegyző által ellenjegyzett, hitelező egyoldalú jognyilatkozatát tartalmazó közokirat nem ügyleti okirat, hanem jogi jelentőségű tényeket rögzítő ténytanúsító okirat (közjegyzői tanúsítvány), amelynek kiállítását a végrehajtást kérő abban az esetben is kérheti, ha erről a szerződés külön nem rendelkezik. A hitelező a közjegyzői okirat végrehajtási záradékkal történő kiállítása során a perbeli szerződéses rendelkezéstől függetlenül jogosult egyoldalúan meghatározni a követelésösszege szerűségét, a közjegyző pedig köteles végrehajtási záradékkal ellátni, amennyiben a szerződés, illetőleg a felmondást tartalmazó okiratok tartalma megfelel a Vht. 23/C. §-a (1) bekezdésének a)-d) pontjaiban, illetve 23/C. §-ának (2) bekezdésében, a Ktv. 112. §-a (1) bekezdésének a)-d) pontjaiban, valamint 112. §-ának (2) bekezdésében foglalt feltételeknek. A közjegyző által - nemperes eljárásban - törvényes jogkörében elkészített okirat meghozatalát, valamint annak végrehajtási záradékkal történő ellátását ugyanolyan garanciális eljárások előzik meg, mint a bírósági határozatokét. Az eljáró közjegyző a végrehajtást nem rendelheti el automatikusan, minden esetben meg kell vizsgálnia, hogy a végrehajtás általános és különös feltételei fennállnak-e (1245/B/2011. AB határozat indokolási része).

Az adós a végrehajtási záradék kiállítása útján indult végrehajtási eljárás esetében az általa indított végrehajtás megszüntetése, illetve korlátozása iránti per során válik jogosulttá annak vitatására, hogy érvényes volt-e a hitelező által gyakorolt felmondás, illetve, hogy tartozásának összege szerűsége kisebb a végrehajtási eljárásban követelt összegnél. A végrehajtás megszüntetése vagy korlátozása iránti per a pénzügyintézet nyilvántartásain alapuló követelés vitatásának egyik eszköze. A peres eljárás során a bizonyítási terhet jogszabály határozza meg, nem a hivatkozott szerződéses rendelkezés. A hitelezőnek meg kell jelölnie követelésének összege szerűségét, illetőleg az annak alapjául szolgáló nyilvántartások elszámolási elveit, módszerét, adatait be kell mutatnia és le kell vezetnie. Amennyiben az adós ezt követően azt állítja, hogy az elszámolás nem felel meg a szerződésben foglaltaknak, számítási hibát tartalmaz, részéről a kimutatásban szereplő összegnél nagyobb teljesítés történt, abban az esetben az 1952. évi Pp. 164. §-ának (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően állításait a bizonyítás általános szabályainak megfelelően immáron neki kell bizonyítania. Tehát a bizonyítás menetét nem a hivatkozott szerződéses rendelkezés, hanem a közokirat záradékolhatóságának törvényi konstrukciója fordítja meg.

Az egyoldalú értelmezés azt jelentené, hogy kizárólag a pénzügyintézet határozhatná meg, hogy egy szerződéses feltételt, kikötést hogyan kell érteni és alkalmazni, a bankkal szerződő fél erre vonatkozó jogait pedig kizárnák, megfosztva őt attól, hogy értelmezhesse a szerződés kikötéseit, illetve vitathassa a másik szerződő fél értelmezését. Az adott esetben a felperesnek a jogviszony fennállása alatt, annak megszűnésekor és azt követően is lehetősége volt nyomon követni tartozásának összege szerűségét, közölhette és érvényre juttathatta a hitelezőtől eltérő álláspontját, amelyet akár végső soron peres eljárás során is megtehetett.

A hivatkozott szerződéses rendelkezés nem biztosít több jogosultságot a hitelezőnek, és nem ró többet lehet a fogyasztóra annál, amelyet az 1952. évi Pp. okirati bizonyításra irányuló, továbbá a bizonyítási terhet és kötelezettségeket meghatározó rendelkezéseiből, illetve a közjegyzői okirat végrehajtási záradékkal való ellátását, ekként a végrehajtásnak a peres út igénybevétele nélküli elrendelését lehetővé tévő jogszabályi rendelkezésekből

egyébként is fakad. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint a hivatkozott szerződéses rendelkezés nem minősülhet tisztességtelennek az 1959. évi Ptk. 209. §-ának (5) bekezdése alapján, mivel a jogszabályi előírásoknak megfelelően fogalmazták meg.

Az elsőfokú bíróság az 1952. évi Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes felperest az I., III. és IV. rendű alperesek ügyvédi munkadíjból álló perköltségének megfizetésére. Ennek összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: díjrendelet) 3. §-a (2) bekezdésének b) pontja, illetőleg 4/A. §-ának (1) bekezdése alapján állapította meg.

Továbbá megállapította, mivel a felperes teljes személyes költségmentességben részesült, hogy az állam által előlegezett eljárási illeték az állam terhén marad a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet (a továbbiakban: Kmr.) 13. §-ának (1) bekezdése alapján.

A felperes fellebbezésében elsődlegesen kérte az ítélet megváltoztatását, és a kereseti kérelmének történő helytadást, másodlagosan (és harmadlagosan) kérte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését.

A keresetlevélben leírtakat nagyjából részben megismételve előadta, hogy a közjegyzői okiratok közül az ügyleti okirathoz fűződik a végrehajthatóság jogkövetkezménye, a ténytanúsítványhoz nem. Fenntartotta, hogy a kikötés a R. 1. §-a (1) bekezdésének j) pontjába ütközik, mivel a bizonyítási terhet a fogyasztó hátrányára változtatja meg. Ugyan a felperes ellenbizonyítással élhet a ténytanúsítványt magába foglaló közokirattal szemben, ugyanakkor a ténytanúsítvány a fogyasztó hátrányára fordítja meg a bizonyítási terhet. A kikötés továbbá olyan tartalmú alávetést jelent, amelyben lemondott annak lehetőségéről, hogy kétségbe vonja az I., III. és IV. rendű alperesek nyilvántartását. A szerződés megkötésekor hatályos Vht. 21. §-ának (1) bekezdése szerint végrehajtási záradékkal lehet ellátni a kikötés alapján kiállított közokiratot, ez pedig azzal a következménnyel jár, hogy a felperes csak végrehajtási perben kifogásolhatja az ellene indított végrehajtás alapjául felhozottakat. Ugyanígy, bár főszabályként az I., III. és IV. rendű alpereseket terhelné a követelés pontos összegének bizonyítása, a kikötés lehetőséget biztosít e bizonyítási terhel megfordítására is.

A kikötés azért ütközik továbbá a R. 1. §-ának (1) bekezdésébe a), b) és j) pontjaiba, mert egyoldalúan, ellentételezés nélkül jogosítja fel az I., III. és IV. rendű alpereseket a szerződés alapján fennálló felperesi tartozás összegének kiszámítására, a teljesítés szerződésszerű voltának megállapítására. Hivatkozott arra is, hogy az 1959. évi Ptk. tisztességtelen szerződési feltételekre vonatkozó szabályai, illetőleg a R. szabályai a 93/13 EGK irányelv (a továbbiakban: irányelv) harmonizálását szolgálták, így azokat az uniós joggal összhangban, az uniós jog elsőbbségére és az Európai Unió Bíróságának (EUB) ítélkezési gyakorlatára tekintettel kell alkalmazni. Ez alapján pedig utalt a C-92/11 számú „RWE Vertrieb” ítélet indokolására.

Álláspontja szerint előre elismerte a támadott kikötésben, hogy a jövőben bármikor fennálló tartozása azzal az összeggel azonos, amit az I., III. és IV. rendű alperesek tartozásként megállapítanak a saját nyilvántartásuk alapján. Ez a nyilatkozat az 1959. évi Ptk. 242. §-a szerinti tartozáselismerésként a fogyasztóra hárítja a bizonyítási terhet, de ez következik a végrehajtás megszüntetése, illetve korlátozása iránti per szabályaiból is.

Utalt arra is, hogy a záradékolás feltétele a jogszerű felmondás, amely feltételezi, hogy az adósnak tartozása álljon fenn, mégpedig olyan összegben, amelyet a hitelező a felmondást megelőző tájékoztatásban vagy fizetési felszólításban az adóssal közölt. Ha pedig a fogyasztó előre elismeri az összeg megfelelőségét, ezzel biztosítja a hitelező számára a felmondás jogszerűségének vitathatatlanságát és joghatásainak érvényesülését. Ebből következően a szerződési feltétel a fogyasztót kétség kívül hátrányos helyzetbe hozza. Utalt az EUB gyakorlatából arra is, hogy a jóhiszeműség és tisztesség szűrőjén keresztül kell értelmezni, hogy a felek között jelentős egyenlőtlenség jelentkezik-e, de felhívott több döntést a magyar bírói gyakorlatból is. Fenntartotta, hogy a támadott kikötés a R. 1. §-a (1) bekezdésének i) pontjába is ütközik. Utalva ezzel összefüggésben a j) pontban foglaltakra is, előadta, hogy a záradékolás után a végrehajtás megszüntetése, illetve a korlátozása az adós számára a Vht. 41. §-ának (1) bekezdésében foglaltak alapján lehetséges, azaz az adósnak kell valószínűsítienie, hogy a végrehajtandó követelés alaptalan, mert azt már teljesítették vagy egyébként megszünt. Így az adóst mindenképpen terheli ez a valószínűsítési kötelezettség, függetlenül attól, hogy megtette-e a tartozás összecszerűségét előre elismerő nyilatkozatát. A tartozáselismerő nyilatkozat meglététől függetlenül ugyanis ha a bizonyítási teher nem is fordul meg, a fogyasztó hátrányára változik. A R. 1. §-a (1) bekezdésének j) pontja pedig nem kifejezetten a bizonyítási teher megfordulását, hanem a bizonyítási teher változását emeli ki. Ugyanezen okokból a R. 1. §-a (1) bekezdésének i) pontjában foglaltak szerint is fennáll a tisztességtelenség, mivel a fenti körülmények korlátozzák a fogyasztó jogszabályon alapuló igényérvényesítési lehetőségét, a szerződéses rendelkezést pedig nem kompenzálja a szerződés szövege más jogszabályban meghatározott vitarendezési móddal. Álláspontja szerint továbbá a támadott kikötés abban is korlátozza az adóst, hogy a felmondás alaposságát vitássá tegye. A hatályon kívül helyezés körében az indokok részletes kifejtése nélkül hivatkozott az 1952. évi Pp. 252. §-ának (2) és (3) bekezdéseire.

Kérelmet terjesztett elő a per tárgyalásának felfüggesztésére az Európai Unió Bírósága előtt C-34/18. szám alatt megindított előzetes döntéshozatali eljárás érdemi elbírálásáig. Hivatkozása szerint az előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményező Fővárosi Ítéltábla előterjesztett négy olyan kérdést is, amely az ügy elbírálásának előkérdése.

Az I. és II. rendű alperesek nem terjesztettek elő fellebbezési ellenkérelmet.

A III. és IV. rendű alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az ítélet helybenhagyását kérték. Hivatkozásuk szerint a felperes elsődleges fellebbezési kérelme megalapozatlan, mivel az elsőfokú bíróság ítélete érdemben helyes. Ezzel összefüggésben arra utaltak, hogy a Kúria 1/2018. gazdasági elvi határozatával véglegesen és akként rögzült a vitatott szerződési feltétel megítélése, hogy a támadott kikötés nem minősül tisztességtelennek.

Előadták a másodlagosként és harmadlagosként megjelölt, az ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló fellebbezési kérelem vonatkozásában, hogy a felperes még utalás szintjén sem jelölt meg olyan lényeges eljárási szabálysértést, amely a kérelem teljesítését megalapozná, mint ahogy bizonyítási kérdés sem merült fel, de a felperes is kifejezetten arra tekintettel nem kérte tárgyalás tartását, hogy a jogorvoslati kérelem jogkérdés elbírálására irányul.

Elleneztek a tárgyalás felfüggesztését is, hivatkozva a Kúria Gfv.VII.30.367/2017/8. számú ügyben hozott elutasító álláspontjára.

Az ítélet tábla a felperes tárgyalás felfüggesztése iránti kérelmét nem találta alaposnak.

A tárgyalás felfüggesztésének egyes kérdéseiről szóló 3/2015. (XI.14.) PK-KK közös vélemény szerint, ha a perben bizonyított tények alapján olyan jogkérdés merül fel, melynek tárgyában más polgári perben - azonos tényekre alapítottnak - az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárását kezdeményezték, a bíróság az 1952. évi Pp. 152. §-a (2) bekezdésének megfelelő alkalmazásával ennek az ügy érdemi elbírálására kiható előzetes eljárásnak a befejezéséig felfüggesztheti a per tárgyalását. A kérelem elbírálásakor arra kell elsődlegesen figyelemmel lenni, hogy a perbeli jogvita eldöntése szempontjából az előzetes döntéshozatali eljárás kimenetele ténylegesen előkérdésnek minősül-e, illetőleg az eljárásban alkalmazandó jogharmonizációs rendelkezések kapcsán felmerül-e ténylegesen az uniós jog értelmezésével kapcsolatos kérdés.

Az ítélet tábla álláspontja szerint - különös figyelemmel az EUMSZ 267. cikkére, amely meghatározza, hogy az Európai Unió Bírósága mely kérdésekben rendelkezik hatáskörrel előzetes döntés meghozatalára - jelen másodfokú eljárásban nem merült fel az uniós jog értelmezésével kapcsolatos kérdés. Azzal összefüggésben pedig, hogy a kúriai ítélezési gyakorlata az Európai Unió fogyasztóvédelmi normáiba ütközik-e, nincs helye a per másodfokú tárgyalása felfüggesztésének.

Ezért az ítélet tábla a tárgyalás felfüggesztésére irányuló kérelmet elutasította, és a fellebbezést érdemben elbírálta.

A fellebbezés alaptalan.

Az ítélet tábla annyiban helyesbíti az elsőfokú ítélet tényállási részét (ítélet 2. oldala indokolási részének második bekezdése), hogy az ügyletben a felperes nem csupán adós, de zálogkötelezett is volt, továbbá a kölcsön folyósítására nem az I. és II. rendű, hanem a III. és IV. rendű alperesek vállaltak kötelezettséget, és nem az I. rendű, hanem a IV. rendű alperes javára alapítottak zálogjogot. Az elsőfokú ítéletben rögzített kereseti kérelem (második oldal első és harmadik oldal első bekezdés) pedig arra a kiegészítésre szorult, hogy az ítéletben egyebekben helytállóan rögzített kereseti kérelmen túl a felperes a II. rendű alperes vonatkozásában annak tűrésére irányuló keresetet terjesztett elő.

Pontosításra szorult a II. rendű alperes ítéletben rögzített ellenkérelme is. A II. rendű alperes személyesen eljárva terjesztette elő ellenkérelmét a kötelező jogi képvisellel érintett perben, ezért nyilatkozata az 1952. évi Pp. 73/B. §-ának (6) bekezdése alapján hatálytalan volt, a II. rendű alperest úgy kellett tekinteni, mint aki nyilatkozatot egyáltalán nem tett.

Az elsőfokú bíróság ezen helyesbítések mellett lefolytatta a szükséges bizonyítást a kérelem és ellenkérelem korlátai között, és a bizonyítékoknak az 1952. évi Pp. 206 §-ának (1) bekezdése szerinti mérlegelésével a tényállást is helyesen állapította meg, az abból levont jogi következtetéseivel az ítélet tábla túlnyomórészt egyetértett.

Az ítélet tábla annyiban változtatja meg az elsőfokú ítélet indokolását (8. oldal negyedik bekezdés), hogy mellőzi az 1959. évi Ptk. 209. §-ának (5) bekezdésével kapcsolatos érvelést. E szerint nem minősülhet tisztességtelennek a szerződési feltétel, ha azt

jogszabály állapítja meg, vagy jogszabály előírásának megfelelően határozzák meg. A támadott kikötéseket azonban nem jogszabály állapította meg, és nem egy jogszabályban önállóan szabályozott jogintézmény előírásai szerint rögzítették, még ha a sérelmezett rendelkezések meg is felelnek az elsőfokú ítéletben helytállóan hivatkozott jogszabályoknak.

Mivel a fellebbezés indokai szó szerint ismétlik a keresetlevél egyes előadásait, amellyel összefüggésben ugyanakkor az elsőfokú bíróság kimerítő indokolást adott, az ítélet tábla egyebekben mellőzi az elsőfokú ítélet helytálló indokainak szükségtelen megismétlését, és csupán az alábbiakra utal:

A Kúria Gfv.VII.30.285/2017. és Gfv.VII.30.327/2017/3. számú ítéletei, a fellebbezési ellenkérelemben is hivatkozott 1/2018. gazdasági elvi határozat és az elsőfokú ítéletben felhívott ítéletek alapján a bírói gyakorlat immáron egységes annak megítélésében, hogy a per tárgyát képező és ahhoz hasonló kikötések nem ütköznek a R. 1. §-a (1) bekezdésnek a), b), i) és j) pontjaiba, és akkor sem tisztességtelenek, ha azok tartalmazzák a fogyasztónak a hitelező könyvei alapján készített közjegyzői ténytanúsítvány feltétel nélküli elfogadására vonatkozó nyilatkozatát.

Szükséges annak rögzítése is, hogy a b) ponttal kapcsolatos hivatkozástól eltérően a támadott kikötések nem tartalmazzák azzal összefüggő rendelkezést, amely kizárólagosan a fogyasztóval szerződő felet jogosítja fel annak megállapítására, hogy (saját) teljesítése (azaz a III. és IV. rendű alpereseké) szerződésszerű-e.

A fentiek alapján az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét mint érdemben helyes ítéletet helybenhagyta az 1952. évi Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján.

A felperes a másodfokú eljárásban is peresztes lett, ezért az ítélet tábla az 1952. évi Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a III. és IV. rendű alpereseket képviselő ugyanazon jogi képviselő ügyvédi munkadíjából álló másodfokú perköltség megfizetésére. Az ítélet tábla ennek összegét a díjrendelet 3. §-ának (3) és (5) bekezdései, valamint 4/A. §-ának (1) bekezdése alapján 5000 Ft + Áfa, azaz 6350 Ft-ban állapította meg.

A felperes költségmentessége folytán le nem rótt fellebbezési illetéket a Kmr. 13. §-ának (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

Debrecen, 2018. június 14.

Dr. Bakó Pál s.k. a tanács elnöke, Dr. Árok Krisztián s.k. előadó bíró, Dr. Molnár Tibor Tamás s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő